

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра англійської філології і філософії мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
і міжнародного співробітництва

Алла КОРОЛЬОВА

«28» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою
(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки

Доктор філософії

галузь знань

03 Гуманітарні науки
01 Освіта / Педагогіка

спеціальності

035 Філологія
011 Освітні, педагогічні науки

освітньо-наукова програма Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство; Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова

статус дисципліни

дисципліна загальної підготовки

Форма здобуття освіти денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2023–2024

Семестр II

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова навчання українська, англійська

Форма підсумкового контролю іспит

КИЇВ – 2023

Розробник:

Гнезділова Ярослава Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент, декан факультету германської філології і перекладу

Сташко Галина Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських і романських мов

Рецензенти:

Шутова Марія Олександрівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської і фіно-угорської філології Київського національного лінгвістичного університету

Бабелюк Оксана Андріївна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Схвалено на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови, протокол № 1, від «28» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Ізотова Н. П.

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 1, від «28» серпня 2023 року

1. Мета вивчення дисципліни:

Сформувати в аспірантів знання, вміння і навички про сутність академічного професійно-орієнтованого спілкування в писемній та усній формах, необхідних для здійснення інноваційної науково-дослідницької діяльності шляхом їх [знань, вмінь і навичок] систематизації, поглиблення та закріплення; *випрацювати* вміння презентувати свої науково-дослідні роботи; *вмотивувати* їх до пошуку ефективних рішень для ефектного представлення результатів своїх наукових досліджень англійською мовою, до самовдосконалення, зокрема, в плані продукування якісних текстів фахового спрямування англійською мовою; *привчити* аспірантів дотримуватися норм професійної етики та академічної доброчесності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

6 кредитів ЄКТС; 180 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	30 год.	10 год.
семінарські заняття	30 год.	10 год.
практичні заняття	—	—
консультації	—	—
самостійна робота	120 год.	160 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: класичну (британську чи оксфордську) англійську мову, у тому числі нормативну літературну вимову в англійській мові; різницю між британським й американським варіантами англійської мови; основні диференційні риси академічного письма і наукового спілкування; принципи і правила транслітерації; класифікацію жанрів наукового дискурсу; механізми й закономірності ораторського мистецтва; специфіку організації PowerPoint презентацій; принципи, норми і правила професійної етики для провадження наукової діяльності.

3.2. *Вміти*: вільно користуватися англійською мовою під час обговорень на практичних заняттях, конференціях, презентаціях тощо з активним вживанням лексики на загальну тематику, базових граматичних структур і конструкцій, загальноновживаних мовних кліше; чітко та ясно висловлювати власні думки як усно, так і письмово; перекладати, аналізувати дискурсивні фрагменти; працювати з науковою та довідковою літературою, у тому числі англійською мовою; володіти культурою усного виступу, у тому числі у формі презентацій, брати участь у науковій дискусії; доводити наукові гіпотези, презентувати результати наукового дослідження у формі індивідуальної і групової проєктної роботи; використовувати ІТ цифрові технології.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти комплексними знаннями, отриманими на базових практичних й теоретичних курсах загально-філологічних дисциплін (загального мовознавства, граматики,

фонетики, семантики, лексикології, стилістики і літературознавства), а також мовних дисциплін з акцентом на академічне письмо. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» належить до переліку дисциплін загальної підготовки аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів щодо побудови усного наукового дискурсу (презентацій, виступів на наукових конференціях, виступів на засіданнях кафедри / методичних семінарах / спеціалізованій вченій раді, де будуть представлятися результати їхніх наукових досліджень), зокрема англійською мовою; на усвідомлення супроводжувальної ролі презентації під час усного виступу й на обрання ефективних прийомів її створення; та на формування вміння у повному обсязі донести свою думку до слухача / читача.

Курс передбачає випрацювання власного стилю створення писемних академічних текстів англійською мовою (анотацій, тез, статей, дисертації) на основі розширення свого лексичного запасу завдяки академічній і/чи науковій лексиці, у тому числі синонімам та синонімічним структурам, які допомагають уникнути повторень; збагачення свого мовлення загальноновживаними в науковому спілкуванні мовними кліше, покликаними структурувати текст, вводити цитати, посилання та приклади, маркувати свої думки, етично критикувати висловлене іншими, урізноманітнити й зробити оригінальним свій науковий продукт. У межах цього курсу здобувачі удосконалюють вміння логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати інформацію, аналізувати й реферувати англомовні та україномовні джерела за фахом англійською мовою. Курс сприяє випрацюванню звички у аспірантів дотримуватися норм професійної етики та академічної доброчесності.

Курс включає один організаційний та два змістові модулі.

У **першому змістовому модулі** аспіранти отримують відомості про академічний дискурс та його диференційні характеристики у порівнянні з науковим. Окреслено жанри англомовного академічно-наукового дискурсу, схарактеризовано основні принципи риторики наукового спілкування англійською мовою, що включає види презентацій наукової роботи; особливості публічних виступів та подачі матеріалу й організації слайд-шоу; аналіз структури, змісту, дизайну слайдів; наголошено на фонетичних й інтонаційних особливостях усного академічно-наукового дискурсу; зауважено оптимальне співвідношення візуальних і вербальних засобів.

У **другому змістовому модулі** розглядається письмовий англомовний академічний дискурс та, відповідно, обговорюються публікації в англомовних міжнародних академічних журналах й вимоги до статей в зарубіжних журналах, що індексуються в міжнародних базах даних, до якості рукописів і основні причини їх відмови у публікації, вивчаються лексичні, граматичні, синтаксичні,

пунктуаційні й композиційні особливості різних типів наукових робіт, а також академічний метадискурс, основні типи інфографіки, бібліографічний опис джерел.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою».

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК), визначені ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»

ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.

ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з урахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції держави; демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високого ступеню самостійності, академічної та професійної доброчесності, постійної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ЗК 10. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 12. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Фахові компетентності (ФК), визначені ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі філології, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 7. Здатність до лінгвокреативної діяльності в науковоінноваційній сфері.

Таблиця 1.1 .

Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» компетентностям, визначеним ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Інтегральна компетентність	Програмні компетентності								
		Загальні компетентності					Фахові компетентності			
		ЗК 4	ЗК 5	ЗК 7	ЗК 10	ЗК 12	ФК 2	ФК 6	ФК 7	
1. Усвідомлення важливості грамотного, логічного, зв'язного, послідовного викладу власних здобутків англійською мовою у різних підвидах наукового дискурсу, підвищення комунікативної культури аспірантів, розширення їхнього світогляду й професійних умінь	+	+		+					+	
2. Здатність орієнтуватися жанровому розмаїтті наукового дискурсу й створювати наукові тексти різного призначення (анотація, тези, стаття, рецензія, відгук, автореферат, монографія та ін.)	+	+								
3. Здатність виявляти й корегувати стилістично невдалі або прагматично неефективні компоненти наукового мовлення, перевіряти й критично осмислювати власні наукові судження	+	+			+					
4. Здатність конструктивно й неупереджено аналізувати філологічні проблеми на засадах академічної доброчесності та етики наукової співпраці	+		+	+	+			+		

5. Здатність прогнозувати ефективність наукового викладу, шукати оптимальні засоби вираження думки відповідно до обставин і мети комунікативної ситуації	+	+							+
6. Здатність вільно застосовувати академічну англійську мову в діяльності науковця та освітянина, розвивати й удосконалювати чуття мови в собі та інших учасниках наукового дискурсу	+	+							
7. Здатність доводити наукові гіпотези, здійснювати критичний огляд наукової літератури, ефектно презентувати результати наукового дослідження, особливо з використанням ІТ технологій	+	+				+	+		
8. Здатність поглиблювати знання з англійської літературної мови, шліфувати власні стилістичні вміння, опановувати новітні форми контролю за грамотністю та логічністю наукового викладу	+		+						
9. Здатність налагоджувати та підтримувати контакти з учасниками наукового дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових, освітніх ознак, вільно обговорювати філологічні проблеми в усному та письмовому форматах наукового мовлення англійською мовою, чітко й етично аргументувати власну думку	+	+			+			+	

Загальні компетентності (ЗК), визначені ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

ЗК 4. Здатність ініціювати, організовувати та проводити комплексні теоретичні й експериментальні дослідження в сфері науково-дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема і в міждисциплінарних галузях, які призводять до отримання нових закономірностей та виявлення невирішених раніше проблем або їх частини.

ЗК 6. Здатність до міжкультурної наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами в академічному середовищі з метою презентації та обговорення результатів свого наукового здобутку в усній та письмовій формі.

ЗК 9. Здатність до публічного представлення і захисту наукових результатів, публічного виступу на вітчизняних та міжнародних наукових заходах: форумах, конференціях і семінарах, майстер-класах тощо.

Фахові компетентності (ФК), визначені ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

ФК 11. Здатність оприлюднювати результати наукових розвідок із вирішення проблем освіти та публічно захищати результати дисертаційного дослідження українською та/або іноземними мовами.

Таблиця 1.2.

Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» компетентностям, визначеним ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Інтегральна компетентність	Програмні компетентності			
		Загальні компетентності			Фахові компетентності
		ЗК 4	ЗК 6	ЗК 9	ФК 11
1. Усвідомлення важливості грамотного, логічного, зв'язного, послідовного викладу власних здобутків англійською мовою у різних підвидах наукового дискурсу, підвищення комунікативної культури аспірантів, розширення їхнього світогляду й професійних умінь	+	+			
2. Здатність орієнтуватися жанровому розмаїтті наукового дискурсу й створювати наукові тексти різного призначення (анотація, тези, стаття, рецензія, відгук, автореферат, монографія та ін.)	+				
3. Здатність виявляти й корегувати стилістично невдалі або прагматично неефективні компоненти наукового мовлення, перевіряти й критично осмислювати власні наукові судження	+				
4. Здатність конструктивно й неупереджено аналізувати педагогічні проблеми на засадах академічної доброчесності та етики наукової співпраці	+				
5. Здатність прогнозувати ефективність наукового викладу, шукати оптимальні засоби вираження думки відповідно до обставин і мети комунікативної ситуації	+			+	
6. Здатність вільно застосовувати академічну англійську мову в діяльності науковця та освітянина, розвивати й удосконалювати чуття мови в собі та інших учасниках наукового дискурсу	+			+	
7. Здатність доводити наукові гіпотези, здійснювати критичний огляд наукової літератури, ефектно презентувати результати наукового дослідження, особливо з використанням ІТ технологій	+	+			+
8. Здатність поглиблювати знання з англійської літературної мови, шліфувати власні стилістичні вміння, опанувати новітні форми контролю за грамотністю та логічністю наукового викладу	+				
9. Здатність налагоджувати та підтримувати контакти з учасниками наукового дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових, освітніх ознак, вільно обговорювати філологічні проблеми в усному та писемному форматах наукового мовлення англійською мовою, чітко й етично аргументувати власну думку	+		+	+	+

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою».

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство».

ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Таблиця 2.1

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» програмним результатам навчання, визначених ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання			
	ПРН 5	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 21
1. Знати мовні особливості писемної та усної форм академічної англійської мови, основні жанрові різновиди наукового стилю, традиційні стильові ознаки англійської наукової мови		+	+	
2. Дотримуватися лексичних, граматичних, синтаксичних, орфоепічних норм сучасної англійської академічної мови; застосовувати доречні мовні кліше у написанні наукових статей, анотацій, дисертаційної роботи, рецензій, наукових презентацій англійською мовою		+	+	
3. Вирішувати проблеми перекладу та уживання термінології, побудови синтаксичних конструкцій, урізноманітнення наукового		+	+	

викладу за рахунок підбору синонімів, посилення власних міркувань та пом'якшення наукового стилю в англійській мові завдяки застосуванню доречних мета-одиниць та ін				
4. Володіти культурою усного виступу англійською мовою, упевнено й аргументовано висловлювати власну думку в наукових дискусіях, полеміці, обговореннях наукових праць на міжнародних конференціях, колоквіумах, форумах тощо		+	+	
5. Використовувати новітні інформаційні методології для верифікації грамотності й стильової довершеності наукового мовлення; для перевірки оригінальності й унікальності свого наукового продукту	+	+		
6. Прогнозувати й застосовувати ефективні стратегії створення наукового тексту англійською мовою (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо) з огляду на вимоги видавців журналів, що індексуються в наукометричних базах даних (Scopus, WOS) тощо. Бути самокритичним щодо власної наукової діяльності			+	+
7. Ефективно користуватися інформаційними джерелами для вирішення проблем мовного оформлення наукових здобутків, вміти вибирати оптимальний варіант оформлення думки у дискусійних, неоднозначно трактованих мовних контекстах, вміти адаптуватися до нових контекстуальних умов, мислити абстрактно		+		
8. Дотримуватися норм професійної етики та академічної доброчесності	+			
9. Вміти визначати мету й формулювати наукову гіпотезу англійською мовою				+

Результати навчання аспірантів з дисципліни *базуються на програмних результатах навчання, визначених ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова».*

ПРН 14. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань в освітній галузі та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та педагогічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 15. Презентувати результати власних оригінальних наукових розвідок українською та іноземною мовами в усній та писемній формі: створювати і коректно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог.

Таблиця 2.2

**Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни
(освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового
спілкування англійською мовою» програмним результатам навчання,
визначених ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика
навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»**

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання	
	ПРН 14	ПРН 15
1. Знати мовні особливості писемної та усної форм академічної англійської мови, основні жанрові різновиди наукового стилю, традиційні стильові ознаки англійської наукової мови	+	
2. Дотримуватися лексичних, граматичних, синтаксичних, орфоепічних норм сучасної англійської академічної мови; застосовувати доречні мовні кліше у написанні наукових статей, анотацій, дисертаційної роботи, рецензій, наукових презентацій англійською мовою	+	
3. Вирішувати проблеми перекладу та уживання термінології, побудови синтаксичних конструкцій, урізноманітнення наукового викладу за рахунок підбору синонімів, посилення власних міркувань та пом'якшення наукового стилю в англійській мові завдяки застосуванню доречних мета-одиноць та ін	+	
4. Володіти культурою усного виступу англійською мовою, упевнено й аргументовано висловлювати власну думку в наукових дискусіях, полеміці, обговореннях наукових праць на міжнародних конференціях, колоквиумах, форумах тощо	+	
5. Використовувати новітні інформаційні методології для верифікації грамотності й стильової довершеності наукового мовлення; для перевірки оригінальності й унікальності свого наукового продукту	+	
6. Прогнозувати й застосовувати ефективні стратегії створення наукового тексту англійською мовою (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо) з огляду на вимоги видавців журналів, що індексуються в наукометричних базах даних (Scopus, WOS) тощо. Бути самокритичним щодо власної наукової діяльності		+
7. Ефективно користуватися інформаційними джерелами для вирішення проблем мовного оформлення наукових здобутків, вміти вибирати оптимальний варіант оформлення думки у дискусійних, неоднозначно трактованих мовних контекстах, вміти адаптуватися до нових контекстуальних умов, мислити абстрактно	+	
8. Дотримуватися норм професійної етики та академічної доброчесності		+
9. Вміти визначати мету й формулювати наукову гіпотезу англійською мовою		+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою».

Таблиця 3.1.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою», визначених ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення	Індивідуальне і групове опитування
ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.	<i>Технологія особистісно орієнтованого навчання</i> <i>Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i>	Експрес-контроль Оцінювання роботи аспірантів в групах
ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).	<i>Методи навчання:</i> - інтерактивні лекційно-семінарські з використанням презентацій у форматі PowerPoint - групова наукова дискусія	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів
ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.	- ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень	Тематичне тестування Оцінювання модульної

	<p>тощо), презентація результатів виконаних досліджень</p> <p><i>Індивідуальні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Метапрагматичне дослідження, дотичне до теми кваліфікаційної роботи аспіранта, у вигляді творчого есе - Комплексний метапрагматичний аналіз дискурсивного фрагменту - Індивідуальні та групові презентації аспірантів за темами, дотичними до матеріалу курсу 	<p>контрольної роботи</p> <p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту</p>
--	--	--

Таблиця 3.2.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою», визначених ОНП «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 14. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань в освітній галузі та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та педагогічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення</p> <p><i>Технологія особистісно орієнтованого навчання</i></p>	<p>Індивідуальне і групове опитування</p> <p>Експрес- контроль</p>
<p>ПРН 15. Презентувати результати власних оригінальних наукових розвідок українською та іноземною мовами в усній та писемній формі: створювати і коректно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог.</p>	<p><i>Методи інтерактивного</i></p>	<p>Оцінювання роботи аспірантів в групах</p>

	(комунікативного) і проблемного навчання <i>Методи навчання:</i> - інтерактивні лекційно-семінарські з використанням презентацій у форматі PowerPoint - групова наукова дискусія - ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень тощо), презентація результатів виконаних досліджень <i>Індивідуальні завдання:</i> - Метапрагматичне дослідження, дотичне до теми кваліфікаційної роботи аспіранта, у вигляді творчого есе - Комплексний метапрагматичний аналіз дискурсивного фрагменту - Індивідуальні та групові презентації аспірантів за темами, дотичними до матеріалу курсу	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів Тематичне тестування Оцінювання модульної контрольної роботи Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту / у
--	--	--

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю.*

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

Таблиця 4

**Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Академічне письмо і риторика наукового спілкування
англійською мовою»**

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта					Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контрольна робота
	Теми 1-2	Теми 3-4	Тема 5	Теми 6-7	Теми 8-9	Анотація	Тези/Стаття	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	10	15	20

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською
мовою»**

Модульна контрольна робота включає 1 завдання, відповідь на яке оцінюється за 20-бальною шкалою за наступними *критеріями*.

18-20 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

14-17 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

9-13 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

8 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки. Таблиця деталізації балів та алгоритмічний припис до МКР додаються.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 20.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

Таблиця 5

Підсумковий (семестровий) контроль результатів навчання аспірантів з дисципліни «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою»

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – <i>іспит</i>	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Іспит	50 20 30

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Академічне письмо і риторика наукового спілкування англійською мовою» проводиться у формі *іспиту* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на іспиті здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На іспиті екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за іспит («відмінно», «добре», «задовільно»),

«незадовільно»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Максимальний екзаменаційний бал становить 30. Оцінка за іспит виставляється як середнє арифметичне з усіх оцінок / балів за кожне питання білета з округленням до цілого числа. Ця оцінка трансформується в рейтинговий бал у такий спосіб:

оцінка	бал
«відмінно»	30
«добре»	23
«задовільно»	18
«незадовільно»	0

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 63 і вище, отримують оцінку «відмінно» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання іспиту. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 62 і нижче, складають іспит. Якщо аспірант на іспиті отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою «незадовільно», то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100- бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На іспиті у графі відомості обліку успішності «Відмітка про іспит» викладач виставляє:

- оцінку за іспит за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно»);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота	лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
Модуль 1									
Змістовий модуль 1.									
Усний академічний / науковий дискурс									
1.1.	Зміст поняття «академічно-науковий дискурс» в українській та англійській мовах. Академічний vs науковий дискурси. Академічне письмо як компонент наукового дослідження. Опис методів дослідження. Риторика наукового спілкування англійською мовою як мистецтво презентації наукової роботи та її автора	10	2	-	8	10	-	-	10
1.2.	Основні жанри англомовного академічно-наукового дискурсу.	14	2	2	10	10	-	-	10
1.3.	Мистецтво презентації наукового доробку. Види презентацій наукової роботи. Особливості публічних виступів та подачі матеріалу. Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайнслайдів. Типові помилки організації слайд-шоу. Оптиміальне співвідношення візуальних і вербальних засобів	20	2	4	14	20	2	2	16
1.4.	Фонетичні й інтонаційні особливості усного академічно-наукового дискурсу	10	2	-	8	10	-	-	10
	Разом годин за модулем 1	54	8	6	40	50	2	2	46
Змістовий модуль 2.									
Письмовий академічний / науковий дискурс									
2.1.	Публікації в англомовних міжнародних академічних журналах.	14	2	2	10	12	1	1	10

	<p>Типи наукових журналів: періодичні, продовжувані; електронні, друковані; галузеві, міждисциплінарні, мультидисциплінарні; науково-теоретичні, науково-практичні, науково-методичні. Наукові журнали провідних видавництв світу. Англомовні наукові фахові видання, їхня загальна характеристика: мета, структура, зміст, індексація. Відмінності фахових видань різних наукових галузей і напрямів. Вимоги до статей в зарубіжних журналах, що індексуються в міжнародних базах даних, до якості рукописів і основні причини їх відмови у публікації</p>								
2.2.	<p>Композиційні особливості різних типів наукових робіт. Академічний метадискурс: контекстуалізовані ключі / якірні засоби, метакомунікативи. Загальноновживані мовні кліше, які а) притаманні анотації, вступній частині, методологічній секції, дискусії / частині з викладу основного матеріалу, висновкам; б) покликані структурувати текст, вводити цитати, посилання та приклади, маркувати свої думки, етично критикувати висловлене іншими, урізноманітнити й зробити оригінальним свій науковий продукт</p>	34	8	6	20	34	2	2	30
2.3.	<p>Лексичні, граматичні, синтаксичні та пунктуаційні особливості письмового академічно-наукового дискурсу</p>	30	4	6	20	34	2	2	30
2.4.	Візуальна презентація	18	4	4	10	22	1	1	20

	даних у наукових публікаціях. Кількісна обробка інформації та результатів досліджень. Використання інфографіки у наукових виданнях. Основні типи інфографіки: графіки, таблиці, діаграми, логічні схеми, карти, реконструкції та графічні розповіді.								
2.5.	Бібліографічний опис джерел. Типи інформаційних джерел і ілюстративного матеріалу. Вітчизняний стандарт (APA style). Вихідні дані наукового продукту в іноземномовних виданнях. Плагіат та шляхи його попередження	14	2	4	10	12	1	1	10
2.6.	Академічні контакти і самопрезентація. Короткі і розгорнуті біографічні дані дослідника. Резюме (CV). Заявки, аплікаційні форми на участь у конференціях, семінарах літніх школах. Короткі і розгорнуті тези доповідей. Електронне листування з організаторами академічних заходів, рецензентами, редакторами, видавниками. Типи електронних листів: лист-запит, інформаційний лист. Композиційні та мовностилістичні особливості англійських електронних повідомлень. Нові формати наукової комунікації. Використання соціальних мереж для встановлення академічних контактів і обміну науковою інформацією	14	2	2	10	16	1	1	14
	Разом годин за модулем 2	126	22	24	80	130	8	8	114
	Усього годин	180	30	30	120	180	10	10	160

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна:

1. *Вимоги до оформлення дисертацій і авторефератів дисертацій.* Бюлетень ВАК України, № 9-10, 2011.
2. Гнезділова, Я. В. (2018). Мета-маркери академічного дискурсу в контексті теорії рефлексивності. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 164, 329-333.
3. Гнезділова, Я. В. (2018). Метапрагматичний аналіз академічного дискурсу. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності "Львівський філологічний часопис"*, 3, 64-67.
4. Гнезділова, Я. В. (2021). Метакомунікація в англомовних усних та письмових типах дискурсу: зіставний аналіз. В *New horizons of philological science: Collective monograph* (Р. 31–54). Riga, Latvia: "Baltija Publishing".
5. Гнезділова, Я. В. (2021). Регулярна та дискурс-специфічна англомовна метакомунікація: постановка проблеми. *Нова філологія*, 83, 46-51.
6. *Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт: ДСТ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».* Київ: Держстандарт України, 1995.
7. Day, R.A. & Sakaduski, N. (2011). *Scientific English: a guide for scientists and other professionals.* Santa Barbara, California: Greenwood.
8. Gnezdilova, Ya. (June 2018). Metapragmatics of academic written discourse. *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The Journal of the University of SS Cyril and Methodius in Trnava*, III(1), 46-79.
9. Hyland, K. (1998). Persuasion and context: The pragmatics of academic metadiscourse. *Journal of Pragmatics*, 30(4), 437-455.
10. Hyland, K. (2007). Applying a Gloss: Exemplifying and Reformulating in Academic Discourse. *Applied Linguistics*, 28(2), 266-285.
11. Ritter, R.V. (2003). *The Oxford style manual.* Oxford: Oxford University press.
12. Silvia, P. J. (2018). *How to write a lot: a practical guide to productive academic writing.* Washington: American Psychological Association.
13. Templeton, M. (2010). *Public speaking and presentations.* New York, Toronto: The McGraw-Hill Companies.
14. Turabian, K. L. (2010). *A manual for writers of research papers, theses, and dissertations (8th ed.).* Chicago: University of Chicago Press.
15. Ревуцька, С. К. (2018). *Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо».* Кривий Ріг: ДонНУЕТ.
16. Яхонтова, Т. В. (2003). *Основи англомовного наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців.* Львів: ПАІС.

Додаткова:

1. Benson, P. J., & Silver, S. C. (2013). *What editors want: An author's guide to scientific journal publishing.* Chicago: University of Chicago Press.
2. Englander, K. (2014). *Writing and publishing science research papers in*

English: A global perspective. New York: Springer.

3. Hartley, J. (2008). *Academic writing and publishing: A practical guide*. New York: Routledge.

4. Ilchenko, O. M. (2009). *The language of science: Semantics. Pragmatics. Translation*. Kyiv: Naukova Dumka.

5. Jones, J. (2006). Multiliteracies for academic purposes: a metafunctional exploration of intersemiosis and multimodality in university textbook and computer-based learning resources in science. *Sydney Digital Theses*. Retrieved from <http://hdl.handle.net/2123/2259>

6. Kaufman, Sh. S., Prelock, P. A., & Weiler, E. M. (1994). Metapragmatic awareness of explanation adequacy. Developing skills for academic success from a collaborative communication skills. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 25(3), 174-180.

7. Lynch, T. & Anderson, K. (2013). *Grammar for academic writing*. Edinburgh: University of Edinburgh.

8. McCarthy, M. & O'Dell, F. (2008). *Academic vocabulary in use*. Cambridge: Cambridge University Press.

9. Norris, C. B. (2016). *Academic writing in English*. Helsinki: University of Helsinki.

10. Povolná, R. (2012). Causal and contrastive discourse markers in novice academic writing. *Brno Studies in English*, 38(2), 131-148.

11. Sowton, C. (2012). *50 steps to improving your academic writing: Study book*. London: Garnet Publishing.

12. Swales, J. M. & Feak, C. B. (2009). *Abstracts and the writing of abstracts*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

13. Sword, H. (2012). *Stylish academic writing*. Harvard: Harvard University Press.

14. Tannen, D. (2002). Agonism in academic discourse. *Journal of Pragmatics*, 34(12), 1651-1669.

15. Wallwork, A. (2010). *English for presentations at international conferences*. New York, Dordrecht, Heidelberg, London: Springer.

16. *Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності*. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 30.08.2021).

11. Додаткові ресурси (за наявності):

https://quod.lib.umich.edu/cgi/c/corpus/corpus?c=micase;cc=micase;view=transcript;id=OFC300JU149	MICASE. <i>Michigan Corpus of Academic Spoken English, English Language Institute, University of Michigan</i> .
http://academ-write.tilda.ws/	Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід
http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/pr_oekt1	Академічне письмо та оформлення публікацій
http://www.esf.org/coordinating-research/calls-and-funding.html	Європейський науковий фонд (European Science Foundation).

https://naurok.com.ua/post/layfhaki-dlya-stvorennya-suchasnih-prezentacij	Лайфхаки для створення сучасних презентацій
http://nfv.ukrintei.ua/search	Реєстр наукових видань України
https://eo.gov.ua/akademichna-dobrochesnist-zalezhyt-vid-usikh-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/	Роз'яснення про академічну доброчесність
https://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/2012/04/scopus.html	Українські журнали в SCOPUS
https://www.skeptic.in.ua/integrity/	Українські матеріали та ресурси із академічної доброчесності
http://ips.clarivate.com/cgi-bin/linksj/opensearch.cgi	Clarivate links
https://journalgazett.com/lists-of-open-access-journals-indexed-in-web-of-science-and-scopus/	Lists of open access journals indexed in web of science and scopus
https://www.wiley.com/en-gb/search?pq=academic%20writing%7Crelevance ; https://www.wiley.com/en-gb/search?pq=rhetoric%7Crelevance	Wiley: Books on academic writing and rhetoric of communication

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби).